برای نمایش اجزای هیدرولیک از نمادهای استانداری استفاده می شود که در نقشه مدارهای هیدرولیکی کاربرد دارند.

برای نمایش پمپ های هیدرولیک، از یک دایره که درون آن مثلث انرژی توپر وجود دارد، استفاده می شود. راس مثلث به سمت بیرون بوده، و در صورتیکه پمپ دوطرفه باشد، از دو مثلث انرژی در دو جهت استفاده می شود. وجود فلشی در روی نماد پمپ نشاندهنده این مورد است که پمپ جابجایی متغیر است.

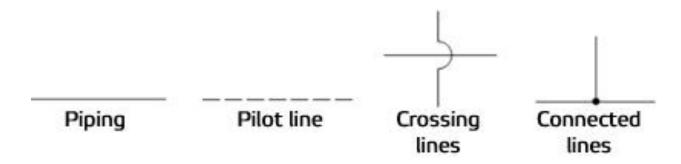

تمرین ۱:

نماد هر یک از پمپ های نشان داده شده در جلسه قبل را نشان دهید.

نمادهای هیدرولیک:

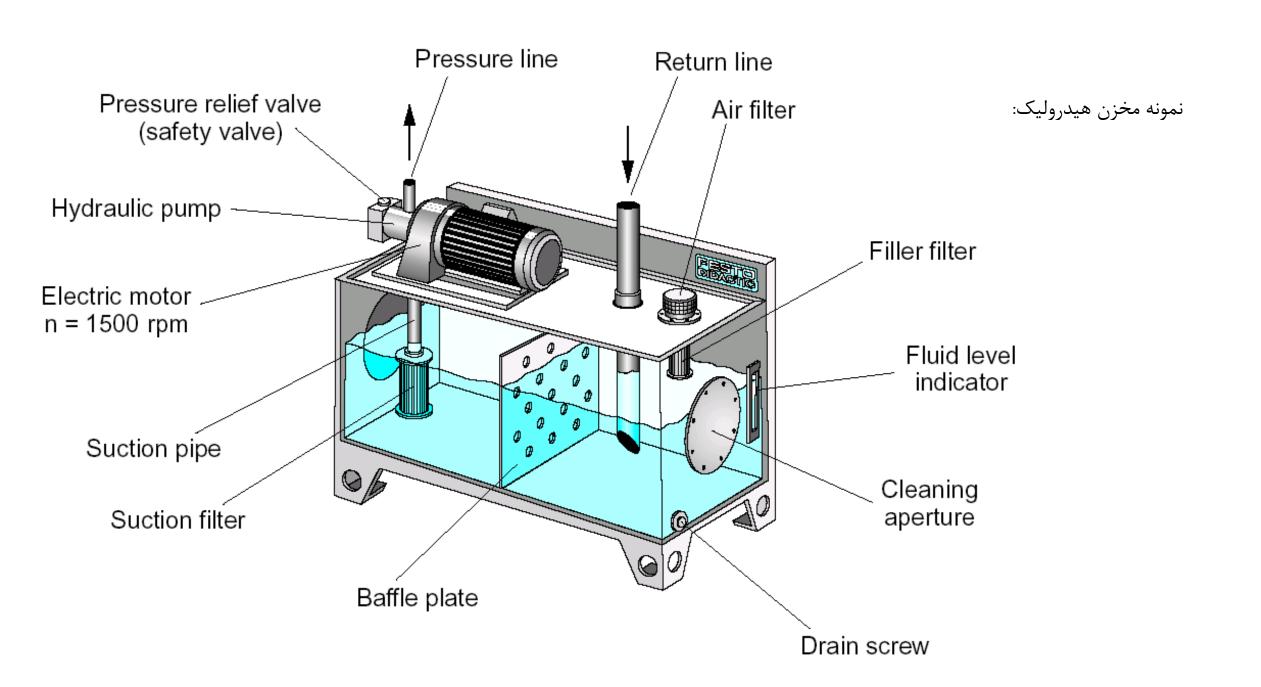
علايم خطوط هيدروليك:

خطوط اصلی که داری فشار زیاد می باشند، عملگرها را به حرکت درمی آورند. خطوط پایلوت مدارهای فرمان را تحریک می کنند و دارای فشار کمتری می باشند.

برای انتقال سیال هیدرولیک از لوله های فلزی و یا شلنگ های هیدرولیک استفاده می شود.

در مواردی که نیاز به انعطاف پذیری باشد، می بایست از شلنگ های هیدرولیک استفاده شوند که در لایه های درونی آنها برای افزایش استحکام، توری های فلزی به کار رفته است.

شیرهای هیدرولیک

شیرهای هیدرولیک، فرمان های مورد نیاز برای سیال در مدارهای هیدرولیک را برقرار می کنند. به صورت کلی به سه گروه تقسیم می شوند:

۱- شیرهای کنترل جهت

۲- شیرهای کنترل فشار

۳- شیرهای کنترل جریان

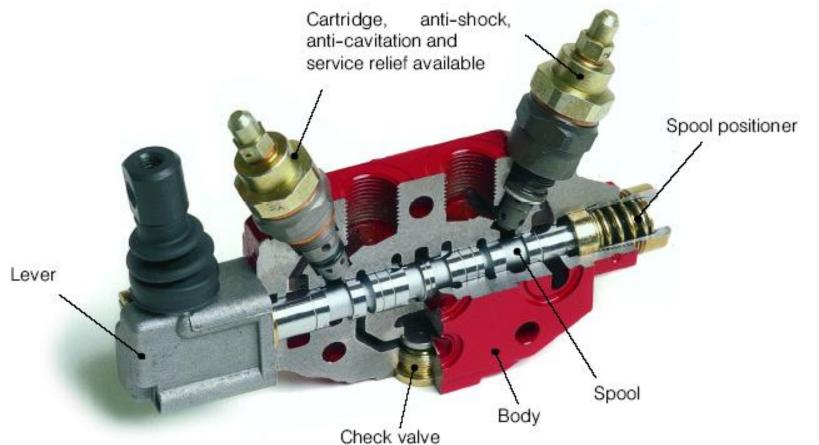

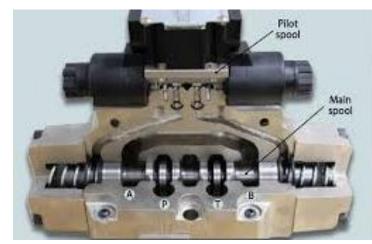

شیرهای کنترل جهت

شیرهای کنترل جهت، جهت حرکت سیال را کنترل می کنند تا جریان سیال عبوری در شیر قطع شود، مسیر آن تغییر داده شود و به عملگر جدیدی برود، به مخزن هیدرولیک تخلیه شود و یا...

الف) تعداد دهانه های شیر

شیرها معمولا دو تا پنج دهانه دارند که مابقی اجزای مدار هیدرولیک را به شیر متصل می کنند.

دهانه متصل به پمپ هیدرولیک را با حرف P و دهانه متصل به مخزن هیدرولیک را با حرف T و دهانه های متصل به عملگرها را معمولا با حروف A و B نمایش می دهند.

ب) تعداد موقعیت ها

شیرها در هر موقعیت ارتباط دهانه ها را از داخل شیر تغییر می دهند. شیرهای هیدرولیک معمولاً دو یا سه موقعیت دارند. در شیرهای پیشرفته موقیعت چهارم نیز ممکن است وجود داشته باشد.

ج) مكانيزم داخلي شير

شامل سوپاپ ، دیسک چرخشی یا... می باشد.که مورد رایج سوپاپ ها هستند.

د) نحوه تحریک شیرها

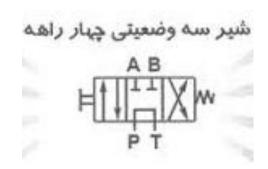
تحریک شیر، موجب قرار گیری شیر در موقعیت های مختلف می شود.که به روش های مختلفی می تواند انجام شود.

نماد شیرهای کنترل جهت

شیرهای کنترل جهت با بیان دو عدد مشخص می شوند. مثلا شیر ۴/۳ عدد سمت چپ تعداد راهگاه و عدد سمت راست تعداد موقیعت شیر را بین می نماید.

نماد : هر مربع نشان دهنده یک موقعیت برای شیر است.

یکی از مربع ها موقعیت اولیه (خلاصی) شیر را نشان می دهد که راهگاه ها نیز بر روی آن نمایش داده می شوند. در شیرهای سه موقعیته، مربع وسط و در شیرهای دو موقعیته مربع سمت راست موقعیت اولیه را نشان می دهد. (مگر در مواردی که نیاز باشد حالت تحریک شده با سولئونید نشان داده شود.)

اصول نامگذاری شیرهای کنترل جهت

- تعدا حالات عملكرد (موقع شكل راست: دو موقعيت	یت) هر شیر: شکل چپ سه موقعیت	
– تعداد دهانه های شیر شکل راست: سه راهه	شکل چپ: چهار راهه	

نكته:

تعریف نرمال بسته NC و نرمال باز NO در شیرهای ۲/۲ و ۳/۲ وجود دارد. نرمال بسته به این صورت است که در حالت تحریک نشده ورودی شیر به خروجی ان متصل نمی باشد. نرمال باز به این صورت است که در حالت تحریک نشده ورودی شیر به خروجی ان متصل می باشد. با تحریک دو شیر ذکر شده در بالا حالت آن معکوس می گردد.

نمونه هایی از شیرهای هیدرولیک دو موقیعته:

شير 2/2	در حالت نرمال (سکون) مسیر P به A بسته	I I I
2/2	در حالت نرمال مسير P به A باز	T P
شير 3/2	در حالت نرمال P بسته و A متصل به مخزن	T
	در حالت نرمال P به A متصل و مخزن بسته	A T
شير 4/2	در حالت نرمال P به A و B به مخزن متصل	P T

نمونه هایی از شیرهای هیدرولیک سه موقیعته:

شير 4/3	در موضع وسط کلیه پورتها بسته	
شير 4/3	در موضع وسط P به مخزن متصل و A و B بسته	
شير 4/3	در موضع وسط کلیه پورتها به هم متصل	A B T
شير 4/3	در موضع وسط خطوط کاری به هم متصل و P بسته	
شير 4/3	در موضع وسط A و B به هم متصل و مخزن بسته	A B

پروژه:

شیرهای سه موقعیته در حالت خلاصی (غیر تحریک شده) انواع مختلفی دارند که در صفحه قبل نمایش داده شده است. از مزایا و معایب هریک نام برده و مثالی از کاربردشان بیان کنید.

نماد تحریک شیرهای کنترل جهت

نحوه تحریک شیرها حالات مختلفی دارند که عبارتند از:

– مكانيكي

-هیدرولیکی

- نيوماتيكى

-الكتريكي

